

HAJDUFÖLD

VASÁRNAPONKÉNT MEGJELENŐ NÉPLAP. EGYES SZÁM ÁRA 60 FILLÉR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECZEN, SZAPPANOS-U. 16. SZ. IDE KÜLDENDŐ A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI ÜGYEIRE VONATKOZÓ MINDEN MEGKERESÉS

Dolgozzon a föld népe!

Irta: **Rostkowicz Arthur.**

Ezer esztendő hazugságai omlottak össze. Nem forradalom volt ez, hanem az egész Földre kiterjedő és még csak a kezdet-kezdetén levő világrengés lökése. A tőke és a munka nagy harcának mérkőzése ez a világháború után. Az öntudatra ébredt Emberiség most rázza le a tőke szorító láncait. Reng belé az egész földkerekség.

Oroszországban kezdődött a világrengés; ott volt legnagyobb a tőke hatalma és az elnyomatás. Először a cárizmust törte össze és végzett a kapitalizmussal. A világ legelnyomottabb népe, az orosz ébredt legelőször öntudatra és új kereteket készített a jövőnek, melyben meg fog szünni a kizsákmányolás eddigi rendszere. Ha teljesen nem is, mert az emberi önzést és gonoszsgot végkép megszüntetni nem lehet, de legalább mérsékli, határok közé szorítja. A nagyszerű átalakulás első nehézségein már túl van, az új rend nemcsak kialakult, hanem megszilárdult és most a világszabadság kivívásának gyönyörű jelszava alatt elért hozzánk is.

Magyarországon kész és megmunkált talaja van az új eszméknek. Ezer éve szántotta a szenvedés a magyar nép lelkét és földjét, a világháború rettenetes vérözöne megtermékenyítette: csak a magot kell belévetni és a szemünk látára fog kizöldelni az új vetés, melynek gyümölcsét nem idegen fogja elvinni, mint eddig, hanem a dolgozó nép maga. Úgy-e szinte hihetetlen: annyira hozzászoktunk már a kizsákmányoláshoz. Úgy érezzük magunkat, mint a rab, aki évek során át szenvedett a sötét börtönben és hirtelen-váratlan kiszabadul. Szinte megvakítja a napsugár: nem meri a szemét kinyitni.

De nyissuk ki csak bátran a szemünket és nézzünk körül. Ugyanaz a napsugár nevet ránk, a tavaszi szellő ugyanúgy símogatja orcánkat, mint ezelőtt — négy héttel. A természet rendje nem változott meg. A mező zöldel, a pacsirta

dalol és a vizek is lefelé folynak, nem fölfelé. Mi is ugyanazok vagyunk testileg, akik a múlt hetekben voltunk, csak gondolat- és érzelmevilágunk változott meg. Kilenc évszázados rabság után oda jutott a magyar nemzet, ahol a honfoglaláskor volt, a közös tulajdonhoz. Kiszabadultunk végkép a királyság börtönéből: igazán szabadok vagyunk. Szabad a föld, szabad a nép, szabad a munka.

Nem kell megijedni a nagy fényességtől; sőt a vakondoklét századaiban homályhoz szokott szemünket szoktassuk hozzá minél hamarabb. Különösen a kisembereknek nincs semmi okuk, hogy életüknél is jobban őrzött 10—20 holdas kicsiny vagyunkájukat féltsék az új világrendtől. Nem fogja senki háborgatni őket zavartalan birtoklásában és használatában, *csak műveljék ezentúl is szorgalmasan.* Munkájuk gyümölcsétől sem fogja őket megfosztani senki; feleslegükért pedig megkapják a kellő ellenértéket, *hiszen az új rendszernek egyenest létérdeke, hogy jobban megbecsülje az igazi munka értékét, mint a régi, kapitalista rendszer.*

Ha állami tulajdonná válik minden, az a kisemberekre nézve nem jelent úgyszólván semmi, csupán formai változást, hiszen az államivá lett tulajdont és értékeket is védeni, őrizni kell és ki a legalkalmasabb a kistulajdon feletti csőszködésre, mint éppen az eddigi csősz, a régi tulajdonos? Ez a nagy társadalmi átalakulás, melynek forgatagába került a kispolgári osztály, nem fog máról holnapra végbemenni, hanem évtizedekre szóló átmenettel és ezalatt sem állhat meg az életfolyamat, tehát dolgozni kell. *Az új társadalmi rendnek is munka a jelszava, csak a herének kell pusztulnia.*

Mi a helyzet ma? Ezer évi szenvedés után, melybe Vajk vezér, a későbbi István király döntötte megfeketedett jobbival a magyar nemze-

Proh.

tet, újra oda érkeztünk, ahol eleink voltak ezer év előtt: a honfoglaláshoz. *Most is újra el kell foglalnunk az országot*, melynek egyes részeit az imperialista cseh, szerb és román hatalmi téboly akarja tőlünk elrabolni, hogy népünket az önálló államalkotásra örökre képtelenné tegye. Hát csak nem gondolja senki olyan botornak a munkásosztályt, hogy az Eszterházy hercegek, a magnások és a pénztarisznyás zsidóbárók részére akarja vére hullásával visszafoglalni az országot, hogy ezek uralkodjanak fölötte továbbra is? No-hát ilyen bolondot nem tesz a munkásosztály, mikor az új honfoglalás művéhez fog, hanem igenis biztosítani fogja előre a vértengerből újra feltámadó Magyarországot a saját maga részére. Az urak és kiváltságosak Magyarországból a nép Magyarországot akarja megteremteni. Ugyebár, ez a legtermészetesebb dolog?

Az ábránd megvalósítása még messze van. Vértengeren vezet hozzá az út. Új háborút kell vívni érte a magyarnak. Nemcsak a belső és külső ellenségek ellen kell fegyvert ragadnia, hanem *le kell győznie mindenkinek saját magában is a régi előítéleteket*. Le kell dönteni a pénzimádat, a vagyonszerzés, a tőkeharácsolás, az aranyborjú bálványát. Meg kell tisztulni mindenkinek, aki az új világban helyet követel magának tehetsége és végzett munkája alapján. *Ne féljen a jövőtől a kisember és különösen a föld-*

míves! Ne féltse a vagyonát se, mert minden az övé marad, amire szüksége van és birtokában marad az a föld is, melyet őseitől örökölt vagy verejtékével szerzett és házanépével megművelni tud.

Az új társadalmi rend nagy átalakulása nem érinti a föld népének eddigi életrendjét: eddig is dolgozott, ezután is dolgozni fog, de nem másért robotol. Az a föld, amit megművel, ezután is birtokában marad. Még Eszterházy herceg is megtarthatja, amit családjával megmunkál — sajátkezüleg!

Minden földműves vigyázzon a rendre és nyugalomra. Nem szabad hinni a bujkáló nép-ámítóknak, akik a régi rend fizetett ügynökei és nincs más céljuk, mint zavart támasztani, hogy az ország erejét gyöngítsék és a hatalomba külföldi segítséggel visszakapaszkodhassanak. Ne hallgasson senki a csábításokra; dolgozzon a föld népe, mert ha nincs vetés, nincs aratás és elvész az ország, a mi édes hazánk, velünk együtt.

Ez a mi izenetünk a hajdumegyei földműves nép számára. A munka ma az igazi hazaszeretet, a munkakerülés hazaárulás. A választás könnyű. Az élet parancsoló szava, a józan ész is arra buzdít, hogy dolgozzon a föld népe. Munkára fel!

Minden talpalattnyi földet vessetek be!

Uj élet küszöbén. Hajduvármegye újjászületése.

Míg a Károlyi-féle kormányok csaknem 5 hónapon keresztül vekengettek és nem tudták újjászervezni az országot a régi rend alapján, a proletárdiktaturának még 4 hét sem kellett, hogy a lerombolt, polgári rend helyén fölépítse az újat és megteremtse a magyarországi tanácsköztársaságot. A bukott rend nyomán jött proletárdiktatura megmutatta, hogy a gyorsaság nem boszorkányszág és íme itt van előttünk az új rend, melynek nagyszerű keretei alig bontakoztak ki a bámuló polgári osztály előtt, már is beköltözött csarnokaiba a dolgozó Magyarország, a régi alkotmány odvas sáncaiból kirekesztett munkásosztály.

Magyarország legmagyarabb vármegyéjében, Hajduban, az átalakulás minden zökkenés nélkül, simán folyt le: április 10-én megválasztotta a dolgozó nép a városokban és a községekben a munkások-, katonák- és földműves-szegények tanácsát, április 14-én a városi és községi tanácsok kijelölték a járási tanácsokba küldendő tagokat, április 16-án délelőtt megalakultak a járási tanácsok, délután 5 órakor pedig megalakult a vármegyei tanács is és kiküldötte az országos tanácsgyűlésre a lélekszámarány szerint megállapított 3 tanácstagot. Ma-holnap összeül az országos tanácsgyűlés is, hogy új

alkotmányt adjon a dolgozó Magyarországnak és fölépítse az új rendet, melynek egyetlen alapja a tisztességesen végzett munka alapján minden dolgozó ember részére a becsületes megélhetés biztosítása. Hát álmodhattunk-e ennél szebb valóságot? Ha a régi rend szétrobbantott bűnfészkeinek romjai nem tűnének elő és a régi bűnök nyomasztó súlya nem nehezédnek reánk, azt hihetnők, hogy csak gonosz álom volt.

De ne álljunk meg a romok mellett, nem kell annak búcsúztató, majd befödi az idők moha; az élet munkára hív! Sodródjunk bele mindannyian a munkások sorába, álljon ki-ki a helyére és dolgozzunk kettőzött szorgalommal, mert csak úgy lesz itt szebb, boldogabb jövődönk.

Az ülésterem.

Hajduvármegye dísztermében gyűltek össze a vármegyei tanács tagok a megyetanács első gyűlésére. A díszterem a régi; Bocskay István, II. Rákóczi Ferenc, Kossuth Lajos és Deák Ferenc képei ott vannak a falakon, csupán a király képe tűnt el onnan. Már a népköztársaság kikiáltásakor eltávolították. Helyére le-

sokára talán a földmives-szegények, az egykori jobbágyok vértanuhalált szenvedett vezére, *Dózsa György* arcképe kerül.

Már gyülekeznek is az új megyetanács tagjai. Egyetlen „rég” sincs közöttük, csupa „új” ember mind! Feltűnően sok a fiatal, erőteljes duzzadó, javakorbéli, de akadnak öszbecsavarodott bajszú, öreg elvtársak is. A méltóságos, nagyságos és tekintetes urak kintrekedtek; csak néhányan lopózkodtak fel a karzatra kíváncsiskodni, hogy mit is tárgyalnak az ő helyükre választott népmemberek, az elvtársak. Mert most már csak ez az egyetlen cím: elvtárs és semmi több.

Főn a karzaton kíváncsian nézi néhány, régi vágású tekintetes „úr” a lent kavargó „nemzetközi” társaságot. Már szól is a volt „főispáni” csengő; most az elnöklő elvtárs rázza. Egyszerre csend lesz. *Szepessy Albert* elvtárs csengő, érces hangon megszólal. A tekintetes urak a karzaton fülelnek, hallgatják a szót, meg is értik, sőt még olykor helyeslően is bólintanak, mert a „nemzetközi” szociálista magyarul beszél. Egyszerűen, értelmesen, szónoki hatásadás nélkül. Azután szép sorjában beszélnek a falvak, városok küldöttjei. De milyen választékosan, milyen szépen és értelmesen!

— Színvonalasabb volt a vita, mint a régi megyegyűlésen — mondja elismeréssel az egyik tekintetes úr a karzatról lejövet.

No lám és ezt a népet rekesztették ki a régi alkotmány sáncaiból. Ezt a népet nem hallgatták meg soha, csak a népgyűléseken önthette ki panaszát. Most megfordult a világ; most a nép választottjai vannak a megyeházán, az urak gyűlésezhetnek odakint, amennyit akarnak, hiszen kívül tágasabb...

Választások.

Hajdumegye központi tanácsának alakuló gyűlését *Szepessy Albert* elvtárs, a vármegyei direktorium tagja nyitotta meg. *Kozma A. Lajos* elvtárs felolvasta a vármegyei tanácsba küldöttek névsorát. Az igazolás után közfelkiáltással megválasztották Hajdúvármegye intéző-bizottságának tagjaivá dr. *Fülöp Miklós*, *Kozma A. Lajos*, *Szepessy Albert*, *Fülöp Ödön*, *Szabó János* (Debreczen) és *Zsuga Imre* (Hajdunánás) elvtársakat, a vármegyei földbirtokrendező és termelési tanács tagjaivá pedig *Nagy Lajos*, *Fülöp József* és *Kemecsey Lajos* (Hajduszoboszló) elvtársakat, utóbbit 1 szavazattöbbséggel *Balogh István* (Hajdudorog) ellenében. A szavazás kézzel történés. Egyhangú választással küldték az országos tanácsgyűlésre Hajdúvármegye képviselőjében *Szepessy Albert* (Debreczen), *Csige István* (Balmazújváros) és *Horváth Miklós* (Hajdunánás) elvtársakat. Utóbbi kijelentette, hogy hivatottabb és képzetesebb elvtársat óhajtott volna maga helyett, azonban elvűségéből vállalja a megbízást, mint jó katona, aki inkább meghal, de hátrálni nem fog soha. Megéljenezték.

Az elnöki előterjesztések.

Az elnöklő *Szepessy* elvtárshoz indítvány érkezett a közművelődési osztály felállítására, azonban időközben

a forradalmi kormányzótanács már a közművelődési népbiztost is kinevezte, tehát az indítvány tárgytalan. Elégtételt szolgáltatott ezután *Bán István* tanító elvtársnak, akiről a járási tanács ülésén azt állította egyik elvtárs, hogy nem szervezett munkás. Utólag megállapítja, hogy *Bán István* tagja az oktató szövetségnek, tehát szervezett munkás.

Ezután hosszasan beszélt az új korszakról, melynek küszöbére jutott a dolgozó nép. Míg a régi, bűnös rendszer alatt minden hatalom a királyság kezében futott össze és felülről jött az irányítás, addig most anépé minden hatalom és alulról épül föl a társadalom új rendjének épülete. A tanácsköztársaságban a legfontosabb szerv a községekben megalakult munkás-, katonai és földmives szegények tanácsa, ez hajtja végre az országos tanácsgyűlés által alkotott törvényeket, a rendeleteket, öröködi a közhangulat felett és végzi a közgazdasági teendőket. A második fórum a járási tanács, a harmadik a vármegyei tanács, mely felelősséget vállal a végleges döntésben a községi életben előforduló ügyek felett. Mellette áll a földbirtokrendező- és termelési tanács, mely a gazdasági életet irányítja. A vármegyei tanácsok felett áll az országos tanácsgyűlés, mely megfelel a régi országgyűlésnek. Miután a hatalom most már tényleg a nép kezében van, kívánja, hogy erős kézzel öröködjön felette mindannyian. Sokféle vélemény van még és sokféle félreértés; ezeket el kell oszlatni. Az isten is 6 nap alatt teremtette a világot, mi sem építhetjük föl egyszerre a mi világunkat, hiszen a régít még le kell rombolnunk minden vonatkozásában és nyomban építenünk is kell az újat. De mi nem riadunk vissza a munkától, mert dolgozni akarunk a szebb, jobb és boldogabb világért, melynek küszöbén állunk. Tartson ki a dolgozó nép az elvek mellett és csak a célra tekintsen. Ezt nyújtja ő útravalónak az elvtársak számára; ha visszatérnek otthonukba, hirdessék az elveket.

Adjunk élelmet a fővárosnak.

Az elnök tetszéssel fogadott beszéde után *Müller Béla* elvtárs (Püspökladány) rámutat arra, hogy aratásig el kell látni a falu népének a városokat, legkivált a fővárost. Ha az élelmezési rend felborul, akkor megbukott minden. Indítványozza, hogy minden személyvonathoz kapcsoljanak gyűjtő teherkocsikat, melyek élelmiszert vigyenek Budapestre, viszont onnan iparcikkeket hozzanak a vidék számára. (Helyeslés.)

Nagy vita indult meg az élelmezés kérdésében. *Szabó Antal* (Hajduböszörmény) kifogásolja az élelmiszercempészést és egységes árakat kér megállapítani, mert a mostani helyzet tarthatatlan. *Kemecsey Lajos* rámutat arra, hogy a proletárdiktatura teljesen kirabolta az országot. *Lisztes Imre* (Hajdusámson) rámutat az iparcikkek rettentő áraira, melyek nincsenek arányban a gazdasági termelés cikkeinek árával. *Horváth Miklós* (Hajdunánás) és *Apródy József* (Kaba) felszólalásai után egyhangúlag elfogadták *Müller elvtárs* indítványát.

Ne éheztesse a falu a várost.

Szepessy Albert őszintén feltárja a helyzetet. A falvakon még van élelmiszer, de a városokban már éheznek. A proletár minden héten 1 lyukkal összebb szorítja a nadrágszíjját. Böszörmény például még duskál a jókban, de jól tud panaszkodni: ott még van felesleges sertés is, Debreczenben már nincs. Természetes dolog, hogy az éhező város minden árat megad élelmicikkekért,

de a helyi tanácsok dolga megakadályozni az uzsorát. Kiméletlenül üldözni kell az árdrágító gazdát és a lánc-kereskedőt. Az iparcikkek nagy árának leszállítását már megkezdték a városok, most a falvakon a sor, ők szállítsák le az élelmicikkek árát. Meg kell alakítani minden faluban a beszerzési csoportokat, összegyűjteni az élelmiszert és beszállítani a városba.

Bánhegyesi Kálmán (Hajduhadház) rámutat arra, hogy Hadházon 150 koronával vásárolják össze a fát és Debreczenben ezer koronáért árulják.

B. Szabó Ferenc elmondja, hogy Hajdusámsonból naponként körülbelül ezer liter tejet hoznak Debreczenbe. Az irányítást kell szervezni, gyűjtő állomásokat létesíteni.

Labonez András (Debreczen) hosszabb beszédben mutatott rá az együttműködés szükségességére. A városban a fejkvótát pontosan betartják, míg falun még bőség van. Sok még a le nem kötött jószág is, a felesleges szarvasmarha. A városból csak a szükség úzi ki a falura a bevásárlókat, ezek adják meg az uzsora árakat.

Hajdu János elvtárs rámutat arra, hogy a legszerencsétlenebb helyzetben van a város; úgyszólván üres üzleteket szociálizáltak. De az ipar termelni fog, azonban üres hassal dolgozni nem lehet. Budapest nyomorgó proletárnépe lélekemelő példát mutatott, midőn éhadagának felét a bányászoknak adta: az utolsó falat felét! Kéri a falu népét, hogy otthon rögtön szervezzék meg az árubeszerzési csoportokat és hozzák feleslegüket a városba. Így öszre kap a falu népe eszimat, gazdasági eszközöket, megindulnak a szövögyárak és az 1920. év már boldogabb lesz.

Oláh Ferenc kijelenti, hogy Hajduböszörményben az ellátás kétségbeesítő, 40,000 hold vár megművelésre. A város adott, amíg adhatott, de már nincs mit. Kéri a vizsgálat elrendelését.

Nagy Zsigmond (Tétetlen) rámutat arra, hogy ők minden feleslegüket odaadták és adnak még, míg tudnak.

Lisztes Imre elvtárs Hajdusámson szomorú helyzetét ecseteli a zsír- és kenyérellátás terén. Most már a házankinti vizsgálatot kénytelen foganatosítani. De amiben segíteni tud, segíteni fog.

Ezután Szepessy Albert elnök elvtárs azzal zárta be a magas színvonalú tanácskozást, hogy a tanácsköztársaság megértő szellemét vigyék haza és mindenütt csinálják meg az új, boldogabb világot!

Este 8 óra volt már, amikor a vidéki tanácsstagok a kölcsönös megértés szellemével elszéledtek a megyeházáról.

Hajdumegyében ne maradjon föld parlagon!

Mi az újság?

Az élelmezési rend biztosítása. A népelelmezés kérdése a legsúlyosabb feladat most. Még 11 hét van aratásig, addig ki kell tartanunk. Az entente segítségére már nem számíthatunk, mert hadi állapotban állunk vele; Oroszország segítene rajtunk, de a szállítási nehézségek miatt hónapokba kerül, míg az élelem ideérkezik: ezért magunknak kell gondoskodnunk magunkról az ország meg nem szállott részein. Mindenkinek erkölcsi kötelessége támogatni a tanácskormányt e nehéz időkben. Fel kell tártani minden rejtett készletet, mert jaj annak, aki éhezni látja szivtelenül embertársait és magának dugott raktára van! Hajdumegyében —

sajnos — kevés ilyen dugott készlet lehet, mert igen silány volt a tavalyi termés, de Windischgrätz herceg, a sikkasztás büntetéseért eljárás alatt álló volt közlelmezési miniszter, azt a keveset is elszállította. Az október végi forradalom után körülbelül 40,000 ember került haza a frontokról, mikor a szükös fejadagokat már a rájuk való számítás nélkül kimérték. Azután jöttek a székely katonák és a menekültek. Be kell osztani minden falatot és korai zöldségféléket termelni minél többet. Az élelmezési rendnek nem szabad felborulni.

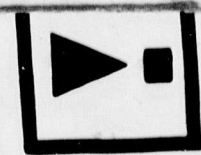
Hivatalos órák a megyeházán. A hajdumegyei direktorium a vármegye közigazgatási hivatalaiban a hivatalos órákat délelőtt 8—12 és délután 3—5 óráig állapította meg.

Az általános szesztilalom. A forradalmi kormányzótanács 2. számú rendelete így szól: 1. §. Mindennemű szeszital kimérése, forgalombahozatala és fogyasztása tilos. 2. §. Aki szeszest italt e tilalom ellenére kimér vagy forgalomba hoz, üzletének elkobzásával és 50,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. 3. §. Aki szeszest italt e tilalom ellenére fogyaszt, 1 évig terjedhető fogházzal és 10,000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. 4. §. A bűnösök fölött forradalmi törvényszék ítél. Budapest, 1919 március 21. Nagyon helyes. Mikor itthon éhínség réme fenyeget és egyszerre három fronton indul rohamra a magyar haza védelmére és a világszabadság kivívására a halálraszánt proletárhadsereg: ne hemperegjenek a pocsolyában a részegség mámorától állattá súlydott emberek. Helyén legyen az esze és a szíve mindenkinek.

Megretírált a Cukorközpont. Szóvátettük a Hajdúföld előző számában azt a vérlázító igazságtalanságot, hogy a Cukorközpont a cukor megvonásával merte büntetni Hajdunánás város közönségét, mert állítólag a tojáskivitel megtiltotta. Az erélyes felszólalásnak hamar fogantja lett, mert a Cukorközpont megretírált és megszüntette a tilalmat. De fennáll még a kérdés: volt-e joga a cukorközpontnak a cukor megvonásával büntetni egész város gyermekeit, asszonyait és betegeit még az esetben is, ha a helyi közigazgatás valamely közege akár indokoltan, akár indokolatlanul betiltotta volna a tojáskivitel? Felhívjuk e körülményre a belügyi népbiztosság figyelmét. Le kell törni a központok nagyranőtt szarvait, melyeket úgy megnövesztett a régi rendszer, hogy már a közérdeket is felöklelné vele. Ezekre a népnyűző vállalkozásokra éppen jókor csapott le a proletárdiktatura!

Cserekereskedelem Hevesben. Az egri szocialista párt, mikor Hevesvármegye részére megérkeztek a népruházati cikkek, felvetette azt az eszmét, hogy ne pénzért adják el azokat, hanem cserebe adjon a falunépe élelmiszereket. Nagytályán és Makláron próbálták meg legelőször a csereberét, még pedig eredményesen. Fixirozták az értékeket is, még pedig 1 pár csizma árát 1 métermázsa, 1 suba árát 3 mm. búzában állapították meg, 1 posztómellény értékét pedig 25 kiló rozszban. Ez az értékarány felel meg a háború előtti idők értékelésének, amit a mi földművesnépünk is mindenkor hangoztatott.

Hajduhadház 200 munkáslakást épít. Hajduhadház község munkás, katona és földműves-szegények tanácsa elhatározta, hogy 200 munkáslakást épít. A határozatot a direktoriumhoz felterjesztette jóváhagyás végett,

Tilos a vetések kaszálása és legeltetése. A földmivelésügyi népbiztosság szigorú rendeletben tiltotta meg a vetések kaszálását és legeltetését. Akik a rendelet ellenére a vetésre hajtják jószágaikat engedély nélkül, szigorúan felelősségre fognak vonatni.

Az amerikai magyarok hozzátartozóinak segítése. A belügyi népbiztóságtól az alábbi, távirati rendelet érkezett a vármegyei direktoriumhoz: Az Amerikába vándorolt magyar állampolgárok itthon maradt hozzátartozói közül azok, akik munkaképtelenek és segélyezésre tényleg rászorulnak, a fennálló szegényügyi szabályok alapján segélyezendők. Belügyi népbiztos.

Vasutasoktól nem lehet rekvirálni. A debreceni üzletvezetőség megkeresésére a vármegyei direktorium értesítette a munkástanácsokat, hogy a vasutasok élelmiszerét és ruhaneműjét ne rekvirálják el.

Ki akar tengerész lenni? Felhívjuk mindazon elvtársakat, akik a Vörös hadsereg tengerész dandárába jelentkezni akarnak (tengerész, tüzér és egyéb beosztásokat is), hogy fölvétel végett jelentkezzenek a tengerészdandár toborzó-bizottságánál. Értekezni és jelentkezni lehet a toborzó-bizottság irodájában, 16-os huszár laktanya.

Fogságból hazatért katonák ellátása. Az országos közvédelmezési hivatal utasította a hatóságokat, hogy a hadifogságból hazatért katonákat három hónapig ingyenes vagy legalább is kedvezményes ellátásban részesítsék.

Burgonyát kap a megye. A közvédelmezési népbiztosság értesítette a vármegyét, hogy 25 vagon burgonyát utalt ki a lakosság részére.

Az első választás az új rend alatt. A püspökladányi munkás-, katona- és földműves szegények tanácsa a lemondás folytán megüresedett rendőrbiztosi állásra *Bihari* Lajos elvtársat választotta meg, aki hivatalát nyomban el is foglalta.

Ingyen rendelés csecsemők részére. A debreceni gyermekmenhely értesíti a proletár anyákat, hogy a csecsemők részére ezentúl minden nap 11—12 óra között tart ingyen rendelést dr. *Brokés* Győző főorvos.

Orvosi állásra nincs pályázó. A hajdudorogi második orvosi állásra hirdetett pályázat eredménytelen maradt és nem akadt pályázó. Bizonyosan a régi éhbérek mellett hirdették a pályázatot.

Fizetést a fizetésteleneknek. A vármegyén, de általában a közigazgatásnál eddig könnyen alkalmazták a gyakornokokat — fizetés nélkül. Díjtalan közigazgatási gyakornok volt a címük, tekintetesnek titulálták őket, dolgoztak rendszeresen, sokszor mások helyett, akik a nagy fizetéseket zsebre vágják és éheztek, ha nem volt, aki eltartsa őket. Igazán a közigazgatás páriái voltak. Az új rend emeli őket igazi munkás sorba, amikor nemcsak robotosnak használja, de díjazza is őket. A proletárdiktatúrának kellett jönni, hogy megszüntesse a régi rend ezen kiáltó bűnét, tanult emberek munkájának kiuzsorázását.

Ellenőrző munkástanácsok bejelentése. A szociálistizáló bizottság felhívja Debreczen város és Hajdumegye nagyobb üzemének a munkásságát, hogy a megválasztott ellenőrző munkástanácsok névsorát és az ellenőrző munkástanácsok elnökeinek nevét sürgősen jelentsék be a szociálistizáló bizottságnál Debreczen, Verbőczy-u. 2.,

Kereskedelmi és Iparkamara. Az ellenőrző munkástanács minden üzemnél megalakítandó és bejelentendő, amely üzemek munkásietszáma 1919 március hó 22-én a húszat meghaladta.

Sót kap a vármegye. A hajdumegyei direktorium 100 métermazsa sót osztott ki a népeség arányában a vármegye városai és községei közt.

Cséplőgép tulajdonosok figyelmébe. Felhívják a Debreczen és vidéki cséplőgép tulajdonosok, hogy a javításokhoz szükséges összes anyagok összeírásával beszerzés végett folyó hó 20-án délután 3 órakor az ipartestület tanácstermében jelentkezzenek, hogy az anyagok kiutalása iránt intézkedhessünk. A vezetőség.

Felrobbant benzines hordó. A vármegyházán e hó 15-én délelőtt majdnem végzetes szerencsétlenség történt. A megyeház udvarán állott a városparancsnokság automobil kezelőinek egyik üres benzines vashordója. Ott játszott az udvaron dr. Herpay Gábor megyei levéltáros két fiacskája, Zsombor és Tibor. A nagyobb fiúcska gyufát szerzett és az udvaron elszórt papirost meggyújtotta, az égő papirost pedig beledobta a kiürített benzines vashordóba, melyben a maradék benzin ágyudőrejhez hasonló dörrenés el felrobbant. A láng kiesapott a hordóból és a kis Zsombor arcát és fejét összeégette, sőt megégette a ruháját is. A másik fiút is földre sújtotta a robbanás ereje, de csak a karján sérült meg. Mindkét fiúcskát a szülei lakásán ápolják.

Fegyvert a postásoknak. A nagyváradai posta- és táviráda főigazgatóság megkereste a vármegyét, hogy a postahivatalokat, ahol a löfegyver kezeléshez értő emberek vannak, fegyverrel lássa el.

Lefújtak a hadifogolyügyeleti basáknak. A háború alatt rettenetesen nagy urak, valóságos basák voltak a hadifogolyügyeleti tisztek. (Tisztelet az emberséges kivételeknek.) Nagy volt a hatalmuk: ők adták a nagybirtokosoknak az olcsó munkást, a szerencsétlen hadifoglyot. Ezeket kitombolta magát a harácsoló kapzsiság! Dolgoztatták e szerencsétlen páriákat, mint az állatokat és éppen csak enni adtak nekik, de hogy mit adtak sok helyen, arról jobb nem beszélni, mert ökölbe szorul az ember keze. Ruhával az állam látta el a hadifogoly páriákat. *Milliárdokra menő hasznot harácsolnak össze a szerencsétlen hadifoglyoknak a nagybirtokosok feneketlen zsebében rekedt munkabérén!* Az állam így támogatta a gazdagokat, míg a szegény emberek millióit a vágóhídra vitte és családjait a nyomorba taszította. Az aranykardbojtos basák közül sokan megtollasodtak a háború alatt és itthon pöffeszkedtek. A múlt hónap végén fújtak le nekik is. Voltak még ilyen kisebb és nagyobb basák a munkásgyűjtő-kereteknél is, egyebütt is. Sorra kerülnek még ők is alkalomadtán.

Az egészségügy rendezése. Az egészségügyet már a lemondott kormány is kivette a belügyi tárcza köréből és a népjóléti tárcza körébe utalta. Ott bizonyára jobb kezekben is lesz. *Bokányi* Dezső, a forradalmi kormánytanács munka- és népjóléti népbiztosa, régi harcosa a közegészségügy terén uralkodó, tarthatatlan állapotok gyökeres rendezésének. Nagy feladatok várnak e téren rá. A régi rendszer alatt a népegészségügy az utolsó volt, most az elsőnek kell lennie. A háborúban megnyomorodott, betegségekkel megfertőzött nemzedék nyomán csak így támadhat testben-lélekben ép, egészséges, új nemzedék.

Tilos a szökés és az értékek kicsempészése. Miután a forradalmi kormányzótanács úgy a külföldre, mint az ellenség által megszállott területekre való utazást bizonytalan időre beszüntette, a hajdumegyei direktorium értesítette az összes városok és községek munkás, katona és földműves-szegények tanácsait, hogy mindazok, akik e rendelkezés dacára a szökést vagy pénzürtékek kicsempészését megkísérlik vagy elősegítik, a budapesti forradalmi törvényszék elé állíthatnak.

Kinevezés. Az országos hadigondozóval egyesített debreczeni és hajdúvármegyei jótékonyági hivatalok élére Czina Ferencet, a debreczeni rokkant-egylet titkárát nevezték ki igazgatónak. Hivatalos helyisége a vármegyeházán van.

Oroszországból hozta a feketehimlőt. Az orosz hadifogságból jött haza Nádudvarra Bonya Tódor 33 éves katona. Az út rettenetes fáradalmi annyira megviselték, hogy ágynak esett. Az előhívott orvos megállapította rajta a hólyagos himlőt. A rettentos járványt, mely Oroszország számos kormányzóságában dühöng, magával hurcolta. A hatóság minden intézkedést megtett a beteg elszigetelésére, hogy a borzasztó járvány elterjedését megakadályozza.

Földbirtokosok figyelmébe. A nagy- és középbirtokosok körében az a téves hír terjedt el, hogy a földmívelési népbiztosságnál Budapesten vizsgálatra okvetlen kötelesek jelentkezni. Ez tévedés. Erre a gyakorlati vizsgálatra csak az jelentkezzen, aki a tanácsköztársaságnak megértő, engedelmes, feltétlen híve és a népbiztosság szolgálatába akar állani. Akik politikailag megbízhatók és a gyakorlati vizsgát sikerrel megállják, azokat a földmívelési népbiztosság a szükséglethez képest jelentkezésük sorrendjében alkalmazni fogja. Azok a gazdák, akikhez a gazdasági cselédsége ragaszkodik, minden vizsga nélkül megmaradnak a gazdaság intézésében addig, amíg a cselédség tevékenységüket helytelennek, károsnak nem találja. Hajdumegye gazdasági főmegbízottja.

Gazdászok figyelmébe. A szociális termelés biztosítása érdekében szükség van nagyobb számú okleveles vagy nagy és hosszas gyakorlattal bíró gazdászokra. Ilyenek, amennyiben a birtokreformakcióban részt ohajtanak venni, okmányaikkal jelentkezzenek a debreczeni 12. földmérési felügyelőségnek (Kossuth-u. 12—14. II. em.) honnan útiköltséggel ellátva, a részükre tartandó két napos tanfolyamra fognak küldetni.

Nyakszirtmeredés Hajdunánáson. Néhány év óta nem fordult elő a megyében nyakszirtmeredés eset: most egyszerre két esetet is jelentettek Hajdunánásról. Az egyik beteg meghalt, a másik eset is súlyos. Az orvos hivatalosan agygerine és agyhártyalobot állapított meg.

Szén kell a gőzekéknek. A vármegyei direktorium a szántási munkák elvégzésére beállítandó gőzekék fűtéséhez szükséges szénmennyiség sürgős utalványozását távirati úton kérte.

Hol kapni vetőmagot? Vetőmagvakat kiutal a szocializált vetőmagüzemek végrehajtó bizottsága: Budapest, V. Zrínyi-utca 12. I. Bizálommal forduljon minden földműves e hivatalhoz.

Toborzás a vármegyében. A debreczeni katonai kiegészítő parancsnokság, a biharhajdusági dandárcsoport részére az önkéntes toborzást Hajdu vármegyében április 6-ától 19-éig tartotta meg.

Ingyenes tanácsadás. A debreczeni népjóléti hivatal III. csoportja által megnyitott ingyenes tanácsadó és útbaigazító iroda mindenkinek, mindenféle ügyben ingyenesen ad tájékoztatást és útbaigazítást, támogatást. A nagy átalakulás idején a közszolgálat különösen fontos és hasznos. A tanácsadó iroda hivatala Varga-u. 2. sz. a. földszint 12. sz. teremben van.

Felhívás a szülésznőkhöz. Felhívom Debreczen és Hajdu vármegye területén lakó összes szülésznőket, hogy gyakorló kurzusra a debreczeni tudományegyetem szülészeti és nőgyógyászati klinikáján (volt bábaképezde) haladéktalanul jelentkezzenek. A kurzus teljesen díjtalan és minden szülésznőre kötelező. Egészségügyi politikai megbízott.

Vidéklek vásárlása Debreczenben. A debreczeni direktorium szocializáló bizottsága közli mihez tartás végett a következőket: Debreczenben és Hajdumegye területén lakó elvtársak csakis a saját lakóhelyükön levő munkások, katonák- és földműves-szegények tanácsa által kiállított és lebélyegzett utalványok alapján vásárolhatnak. Más igazolásra vidékieknek nincs szükségük. Felhívjuk azonban a vidéki tanácsokat, hogy tekintettel a jelenleg Debreczenben levő csekély készletre, csak olyanoknak adjanak utalványt, akiknek feltétlenül szükségük van a kért anyagra vagy szükségleti cikkekre. Az utalványban mindig részletezendő a kívánt cikk.

Ahol nincs megművelten föld. A hajdumegyei Földes község határában minden talpalattnyi földet megműveltek. sőt az a panasz, hogy kevés a föld, így igen sok hadiözvegynék már nem is jutott; ezek a tetétleni Zichy uradalomból kértek földet megművelésre. A kiskgazdák is mind bevetették földjeiket. Az egyik módos kiskgazda (Szabó nevű) 70 hold földjéből 10 holdnak a termését felajánlotta a község szegényei részére.

Az olajmagvakra vigyázni kell. A közlélemezési népbiztos rendeletet adott ki, melyben felhívja a megyei direktoriumokat, hogy az olajmagvakra kiadott rendelkezések pontos betartásáról gondoskodjanak, nehogy az olajtartalmú magvakat a gazdák az aprómarhával etesék meg, miután azokra, tekintettel a nagy zsirhiányra, szükség lehet a közlélemezésnél is.

Debreczenbe szabad élelmiszert behozni. A hajdumegyei direktorium valamennyi község és város intézőbizottságának következő rendeletet küldte: Dobszóval és falragaszokon azonnal közhírré teendő, hogy Debreczenbe bármilyen élelmiszer, aprójószág, tojás stb. minden szállítási eszközzel akadálytalanul behozható. E célra szállítási engedély nem szükséges. A megye területéről azonban csak a vármegyei direktorium engedélye alapján lehet kiszállításokat eszközölni.

Vetőmag a vármegyének. A megyei mezőgazdák szövetkezete a debreczeni terményárúraktárban levő készletéből ezer métermázsa árpa vetőmagot utalt ki a vármegye részére.

Rendelet a rémhírterjesztők ellen. A forradalmi kormányzótanács 5. számú rendelete így szól: Akik olyan híreket terjesztenek, melyek a köznyugalom megzavarására alkalmasak, forradalmi törvényszék elé állítandók és súlyos büntetéssel sújtandók. Az ilyen hírek terjesztőire, ha a közbiztonságot megzavaró mozgalmat, vagy más ilyen súlyos következményt idéztek elő, halálbüntetést is kiszabhat. Nincs helye büntetés kiszabásának, ha a való tények tárgyilagossága ismeretése a köznyugalom megzavarására irányuló szándék nélkül történt.

Az utolsó pávatoll. A régi világ belügyminisztereinek, mikor megbuktak, utolsó ténykedésük az volt, hogy patikajogokat adományoztak a korteseiknek, ismerőseiknek. A bukott főispánok tiszteletbeli címeket (pávatollakat) adományoztak. Mindegyik megtette ezt, hiszen ez volt a legolcsóbb mulatság: nem került pénzbe és mégis szebbnek tűnt fel a tányéron hagyott borralalónál. *Neviczky* János, a tíznapos kormánybiztos-főispán se ment el e nélkül: dr. *Gaál* Mihály hajduböszörményi kórházi orvost Hajdúvármegye tiszteletbeli főorvosává nevezte ki. A pávatollat, illetőleg a kinevezési okmányt elküldötték a kitüntetett férfinak, aki meg is kapta, azonban akkorára már megérkezett a Tanácsköztársaság kormányzótanácsának távirati rendelete is az összes címek és rangok eltörléséről. Az utolsó pávatoll — elkésett! Mosolyogni való eset.

Az élelmiszer-szállítás védelme. A belügyi népbiztosság rendelete folytán a vármegyei direktorium távirati utasítást küldött a községek intéző bizottságaihoz és vörös őrségeihez, hogy a főváros közönsége részére történő élelmiszervásárlásokat senki se merészelje megakadályozni, mert ezzel Budapest lakosságának amúgy is nehéz élelmezését nehezítenék. A bevásárlók igazolványait tartoznak ellenőrizni, őket támogatni, de egyben a felett is örködni, hogy az élelmiszerek ne spekulánsok karmaiba jussanak. Aki e rendelettel ellenkezőt tesz, forradalmi törvényszék elé kerül.

Szabályozzák a nádudvari Kösély-szakaszt. A kanyargó Kösély folyót, mely a vármegye több községét átszeli és poshadt vizével valóságos melegágya a fertőző betegségeknek, régen szabályozni akarta már dr. *Losonczy* Álmos tiszti főorvos. Már tíz év óta sürgeti, hogy vezessék el a Kösély vizét a lakott területekről. A kulturmérnöki hivatal most készítette el a nádudvari Kösély-szakasz szabályozási tervét. De vajjon mikor kerül rá a sor?

Megmarta a veszett kutya. Tiszacsegén Emődi Andrászt veszett kutya marta meg. Felszállították a budapesti Pasteur-intézetbe.

Új postamesternő Hajdúszováton. A megüresedett hajdúszováti postamesteri állásra *L. Ertl* Olivérné Jaszkovics Anna neveztetett ki, akinek férje menekült jegyző.

Az ukrainai petroleum. Az ásványolajipari szövetség értesítette a vármegyét, hogy a zsírcsere-ügylet céljaira utalt petróleumot már a legközelebb Ukrajnából behozandó árúból szállítja le.

Rendőrbiztos Nádudvaron. A közbiztonság fokozására Nádudvar község rendőrbiztosi állást szervezett. A határozatot jóváhagyás végett felterjesztette a vármegyéhez.

Terjed a kiütéses tifusz. A szomszédos vármegyékben, Biharban, Jásznagykunban és Borsodban egyre terjed a kiütéses tifusz, ez a veszedelmes járvány, mely érintkezés, sőt belelegzés útján is terjed. A szomszédos vármegyék egészségügyi népbiztosainak legújabb értesítése szerint, a kiütéses tifusz Karcagon, Diósgyőrben és Borsodnádason is fellépett. Hajdúmegyében eddig csak szórványosan fordult elő néhány eset, legutóbb Püspökladányban. Annál aggasztóbb azonban az a körülmény, hogy több-hatósági orvosi állás betöltetlen, mert a járványos betegség tovaterjedését csak a betegek szigorú elszigetelésével lehet megakadályozni.

Dolgozzanak a timárok. A hajdúmegyei direktorium rendeletben hívta föl a városi és községi munkástanácsokat, hogy a timár iparosok üzeme a legteljesebb mértékben fenntartandó.

Hajdudorog is megkapja a cukrot. A cukorközpont a Hajdudorog részére járó cukor kiutalását is le tiltotta, mert a község állítólag megakadályozta a vágómarha kivitelét. Utólag kiderült, hogy a község nem hibás, mert csak a nemzetőrség akadályozta meg az októbertévi forradalom utáni napokban a kivitelét. Ezért az illetéktelen intézkedésért az egész várost büntette a cukorközpont.

Kiknek jár még a régi hadisegély? Hadisegélyt kapnak még, akiknek hozzátartozója hadifogságot szenved és eddig is kapta a hadisegélyt utána; továbbá akiknek hozzátartozója utókezelés vagy betegség címén egészségügyi okokból nem szerelt le. Ezek hozzátartozói, ha a hadisegélyt tovább élvezni akarják, március 31-éig tartoztak igazolni, hogy hozzátartozójuk még hadifogságban van és nem tért vissza, vagy pedig azt, hogy beteg és utókezelés alatt áll. *Április 1. után nem fogadnak el igazolást*, hanem beszüntetik a hadisegélyt. Ha valaki a fogságból visszatér, a következő hónapban megszűnik a hadisegélye.

Az élelmiszereket hozzátok Debreczenbe!

Az állattenyésztés köréből.

Korai kihajtás a Hortobágyra. A nagy takarmányhiány következtében a debreczeni direktorium megengedte a gazdáknak, hogy kihajtsák jószágukat a Hortobágyra. Bár a takarmányhiány mindenképpen indokolja a korai (április legelején) kihajtást, az okszerű legelőgazdálkodás szempontjából le kell szögeznünk aényt, hogy a korai kihajtás káros úgy az állattenyésztésre, mint a legelőre. Az éhes jószág az átázott talajon több kárt okoz, mint amennyit legel, mert betapossa a földbe a zsenge füvet és az így okozott kárt nem heveri ki a mező. Az első kaszálás alkalmával észre lehet venni, merre járt a gulya és ménes. Ott marad a lábas jószág nyoma. A takarmányra pedig ugyancsak szükség van télen, mert a mesterséges takarmánytermelés a mi vidékünkön alig ösmeretes. A korai kihajtás következménye a szénatermés silánysága. Ezért inkább az erdőbe kell engedni kora tavaszra a jószágot és csak április végén, vagy május elején megengedni a kihajtást a legelőre.

Az állatállomány védelme. A hajdumegyei direktórium az állatállomány védelmére elrendelte, hogy a lépfene, sercegő üszök és sertés-orbanc ellen a védőoltások idejében fogatosítandók. Erről a helyi intéző bizottságok és az összes állatorvosok gondoskodni tartoznak. Úgyszintén szigorúan fogatosítandók a tavaszi haszonállatvizsgálatok is.

Lépfene. Felsőjózsan lépfene fordult elő. A beteg jószágot elpusztították.

Sertésvész Hajdunánáson. Alig szünt meg a sertésvész Hajdunánáson pár hét előtt, már újra kitért. A zárlatot ismét elrendelték.

Uzsorásokat, lánckereskedőket üldözzétek!

Forradalmi bíraskodás.

Statárium. A forradalmi kormányzótanács 1. számú rendelkezésével folyó évi március 21. kelettel az egész ország területére kihirdette a statáriumot. A rendelet katonásan rövid, egyszerű és felre nem magyarázható. Pattog, mint a vezényszó: 1. §. Mindenki, aki a Tanácsköztársaság parancsainak fegyveresen ellenszegül vagy a Tanácsköztársaság ellen felkelést szit, halállal büntetendő. 2. §. Mindenki, aki rabol vagy fosztogat, halállal büntetendő. 3. §. A bűnösök fölött forradalmi törvényszék ítel. Néhány, halálos ítéletet már fogatosítottak is: így Keskeméten, Budapesten és Sopron vármegyében: Fülén.

Forradalmi törvényszék. A debreczeni forradalmi törvényszék március 30-án megalakult és április 1-én már meg is kezdte működését. A forradalmi törvényszéknek 3 tanácsa van: I. elnök Hacker Kálmán, tagjai Gyalai János és Papp Gyula, vádbiztos Sterbinszky László, II. elnök Birta Ferenc, tagjai Szabó János és Braun Márton, vádbiztos Bodnár János, III. elnök Müller Gyula, tagjai Boldog József és Simon János, vádbiztos Kilián Ferenc.

Az ifjú szélhámos példás bűnhődése. Rezbore Ferenc 18 éves géplakatossegéd teherautóval ment ki Kabára, ahol állást keresett. A szélhámos csemete Kabán a debreceni direktórium kiküldöttjének adta ki magát és Kapusi Mihály munkást meglopva 332 korona erejéig. A forradalmi törvényszék I. számú tanácsa 10 évi fegyházra ítélte a fiatal szélhámost.

Elítelt verekedők. Nagy István kabai lakos feljelentette Karakas Lajos, Papp Lajos, ifjú Kovács Gyula és Virág Lajos haragosait, mert megverték. A tárgyalás során kiderült, hogy a verekedést a feljelentő, aki szerén hajtott és úgy találkozott a szintén szekérral jövő haragosaival, maga provokálta a verekedést. A forradalmi törvényszék ifjú Kovács Gyulát, aki nem veti részt a verekedésben, felmentette, ellenben a feljelentő Nagy Istvánt és Pap Lajost 8-8 napi fegyházra és 600-600 korona, Virág Lajost 8 napi fegyházra és 100 korona, Karakas Lajost pedig 500 korona pénzbüntetésre ítélte.

Lopásra készítette a nyomor. Soltész János nádudvari földmunkás három tyúkot és több ágyneműt

lopott. Betöréses lopással vádoltan került a forradalmi törvényszék elé, a feleségét pedig bűnrészességgel és orgazdasággal vádolták. Soltész beismerte a lopást, kiderült azonban, hogy az öreg földmunkás, akinek négy gyermeke van, felesége pedig szülés előtt áll, nagy nyomorban élt és azért kényszerült a lopásra, mert nem tudott munkához jutni. A forradalmi törvényszék 2-ik számú tanácsa Soltészt nyolc napi fegyházra ítélte, feleségét azonban áldott állapotára való tekintettel, felmentette. A bíróság a büntetés kiszabásánál a vádlottak beismerésén kívül enyhítő körülménynek vette, hogy a régi kapitalista rend a vádlott munkaerejét úgyszólván éhbérért legjobb férfikorában olyképen használta ki, hogy ennek eredményeként nagy családjával éppen olyan időben, amidőn munkaalkalom alig volt, a legnagyobb nyomorban élt.

Besurranó tolvajok. Példásan szigorú büntetéssel sújtott le a forradalmi törvényszék I. tanácsa három tolvajból álló bűnszövetkezetre. Kovacs Erzsébet, Nagy Danielné Fási Erzsébet nádudvari és Király Gyuláné vámospéresi születésű napszámosnók 26 lopást követtek el Debrecenben. Rendszeresen az esti órákban surrantak be az udvarokra és ami kezük ügyébe akadt, ellopták. A detektívek egész szekérre való holmit szedtek össze, amiket a károsultak a tárgyaláson nagyrészt visszakaptak. Az óriási bűnhalmazattal, mely azelőtt napokig foglalkoztatta volna a régi bíróságot, néhány óra alatt végzett a forradalmi törvényszék, amely a három notorius tolvajról 15-15 évi fegyházra sújtotta, míg Szappanosné Silye Esztert orgazdaság vétségéért ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Feltételes elítélés. Mészáros István katona e hó 8-án azzal állított be Szabó Jánosnéhoz, hogy Szabóné huga megbizta őt, vigye el neki 10,000 korona értékű fehérneműt és ékszer tartalmú kosarát. Szabóné a kosarat Mészárosnak, aki testvérhűgának házasságot is ígért, gyanútlanul kiadta. Mészáros a kosárral Püspökladányba utazott és ott a tartalmát áruba bocsátotta. Mikor már 1550 korona értékű ruhát kiárúsított, figyelmessé lett reá a Vörös Őrség és letartóztatta. A forradalmi törvényszék III. tanácsa Mészáros dr. Fuchs Ignác védőbeszéde után 1 évi börtönre ítélte, de a büntetés kitöltését az enyhítő körülményekre való tekintettel felfüggesztette és gondoskodott róla, hogy Mészáros azonnal kiküldjék a frontra.

Lopott mert nyomorgott. Kecskés Gábor nádudvari napszámos és felesége nagy nyomorban sinylődtek. A volt katona fiatal feleségével napszámba járt dolgozni, de miután még nem indult meg a tavaszi munka, oly szegények voltak, hogy még tűzifát sem tudtak venni, amivel a kenyerüket megsüssek. Hazafelé menet, este arról beszélt az asszony, hogy nem tudja megsütni a kenyeret, mert nincs fa. A férfi elkeseredésében a Szakál Gábor kerítéséről leakasztotta az ajtót, Rásó Józsefné udvaráról pedig elvitte a létrát és azt feldarabolta, hogy tűzifája legyen. Az ajtót megtalálták sértetlenül. A beismerésben levő vádlottakat a forradalmi törvényszék III. tanácsa dorgálásra ítélte, miután a panaszosok sem kívánták megbüntetésüket és a vádlott ígéretet tett, hogy Rásó Józsefnének másik létrát csináltat. Az elnök szívhez szóló beszédben hívta föl a nagy szegénységében megtévedt vádlottat az új társadalmi rendben való elhelyezkedésre, ahol becsületes munkájának jutalmát elfogja nyerni és nem fog lopásra kényszerülni.

